

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 45-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2. 50 kr
Egyes szám ára 14 fill.

Lélekemelő, magasztos ünnepet ült vasárnap délelőtt Miskolcz város és Borsodvármegye közönsége. Az ünnepelés központja *Kun Bertalan* ev. ref. püspök, a magyarországi reformátusok egyházfejedelme volt, a ki Isten különös kegyelméből megérte miskolczi papságának ötvenedik évfordulóját. Megengedte neki az isteni gondviselés azt, hogy ugyanazon a helyen, ugyanabban a katedrában, a hol ezelőtt ötven évvel mint ifju lelkész beköszöntő beszédét megtartotta, ma mint ősz patriárka teljes egészségben, szellemének üde erejével mondhatott hálát az egek urának.

Midőn egy hivatott lelki vezér, egy buzgó apostol áldásos munkásságának félszázados határkövénel megáll, pihenőt tart, s visszatekint egy szép és küzdelemteljes mult történetébe, ez mindenestre oly lélekemelő és magasztos jelenet, a melynek vonzó hatása alól senki ki nem vonhatja magát. Az emberi lélek a mindennapi élet zajából, kinos kálváriájából vágyva kívánczik abba a magasabb, mennyei légkörbe, a hol az isteni erő táplálékától megisztul és felüdül.

Mennyei táplálék volt az, a mit *Kun Bertalan* püspök vasárnap nyújtott az ő hallgatóinak. Tudta ezt mindenki előre, azért igyekezett valláskülönbség nélkül az Isten házába. Meg is telt a tágas, nagy templom egészen a zsufolásig városunk és vármegyénk lakosaival. Ott volt mindenki, a legmagasabb rangutól kezdve a legalsóbb osztály népéig. Eljött ez a jó nép, hogy részese legyen annak a boldogító örömmek, mely az ünnepelt püspök szívét ebben a magasztos pillanatban áthatja. Eljött, hogy tanuja legyen annak a fényes jelenetnek, midőn egy hálával telt lélek buzgó ima szárnyán ég felé repül.

És *Kun Bertalan* püspök apostoli ajkáról szállt a buzgó ima ég felé, szállt . . . és vele szállt a mi lelkünk is fel a magasra . . . és úgy éreztük, mintha a csillagsugáros menybolt tiszta légkörbe repültünk volna föl. Én istenem! Tud-e még valaki úgy imádkozni, mint a mi ünnepelt püspökünk?! . . . Engedd, hogy még sokáig imádkozzék!

Ima után alkalmi beszédet mondott az ünnepelt püspök, a CXVI. Zsoltár 12. 13. verseit véve alapigéül, mely így hangzik: „*Mivel fizessek az Urnak minden én hozzám való jótéteményiért. A hálaadásnak poharát veszem és az Urnak nevét hívom segítségül.*“

Ennél szebb, alkalmasabb alapigét alig találhatott szent könyvünkben.

Mit adjon az urnak az ő jótéteményeiért? . . . A hálaadás poharát vette föl s az ősz próféta lelkét menyei ihlet szállta meg. Beszélt elragadó ékesszó-lással a *szereletről*, mely hosszú, apostoli működése alatt legfőbb vezére volt. A szeretet fénye sugárzott ki nemes szívéből mindenha, minden irányban. Miről is beszélhetett volna hát másról ebben a magasztos pillanatban, mint a *szereletről*? Szerette őt az Isten, mert az a fényes pálya, melyet szellemi kiucsei-nek birtokában fokról-fokra a legmagasabb állásig megfutott; az az erő és egészség, melyet tagjaiban mai nap is érez, mi lehetne más, mint az Isten nagy szeretetének tanubizonyosága. A szeretet melege vette őt körül nemcsak hiveinek óriási táborából, hanem a társadalom minden rangu és rendü polgárainak sorából, mert hiszen szerette, tisztelte őt valláskülönbség nélkül mindenki, a ki vele csak egyszer is érintkezhetett, a ki puritán lelkének, fenkölt szellemének büvkörébe juthatott. Ott állt az ősz próféta a szószekekben, mint maga a megtestesült szeretet. S nekünk úgy tetszett, mintha homlokát glóriafény övezte volna körül . . . Nemes alakja úgy tűnt föl, mint a nap, mely nyugat felé szállva, biborfényével bevilágítja az égboltozatot. Melege nem perzsel már, nem égeti meg egész valónkat, ámde fénye tisztább, szelidebb és nem vakít meg, ha szemünkkel bele tekintünk.

Mily jól esett annak a nagy ünneplő közönségnek s hogy lelkébe tekinthetett a vallás eme fölkenet, buzgó apostolának abban a pillanatban, a midőn ő a hálaadásnak poharát kiitta. Vele ivott abból a pohárból az egész gyülekezet. Az ihlet lángszavaitól megittasult ott minden nemesen érző lélek.

Ki mond s ki hall még egyszer ilyen egyházi beszédet? — (t.)

Az ünnepély lefolyásáról a következőkben referálunk:

Az „Eszter“ harang hívó hangjára reggel 9 órakor nagy tömegben vonult az ünneplő közönség a Kossuth-utcai templomba, melyet

erre az alkalomra szépen feldiszipáltak. Kevéssel 9 óra után zsufolásig megtelt a templom városunk és vármegyénk előkelő közönségével.

Az ünnepély gyülekezeti énekkel kezdődött, mely alatt *Kun Bertalan* püspök, *Kiss Áron* tiszántuli ev. ref. püspök, az ünnepelt kártársa, *Zelenka Pál* ág. ev. püspök és a miskolczi lelkészi kar kíséretében az istenházában megjelent. Erre a polgári dalosegyület énekelte Beethoven „Isten dicsősége“ című hatásos kardalát. Az ének utolsó hangjainál *Kun Bertalan* ünnepelt püspök a szószekekre lépett s hálaadó imát és alkalmi egyházi beszédet mondott, melyről mai vezércikkünkben bővebben megemlékezünk. Az ima és beszéd nagy hatást tett a megjelent ünneplő közönségre. Az egyházi beszéd után ismét a polgári dalosegyület énekelte, mely alatt a miskolczi egyház presbyteriuma, a főgymnásium tanári kara, a tanítótestület az urasztala körül sorakozott s ezek nevében *Mikuleczky István* egyházi főgondnok a következő beszédet intézte az ünnepelt püspökhöz:

Főtisztelendő és Méltóságos Püspök ur, szeretett Főpásztorunk!

Megilletődött szívvel és a gondviselés iránt mély hálával eltelve állok előtted a miskolczi ev. ref. egyháza, főgymnásium és a hivesek gyülekezetének képviselőjében, — megilletődött szívvel, mert hisz kevés embernek adja meg a sors azt, hogy egy szeretett, egyházával aranymenyegzőjét, ünneplő lelki pásztort üdvözölhessen; és mély hálával a gondviselés iránt azért, mert szeretett főpapja még 50 év eltelté után is fényt és meleget áraszt azon egyházközönségre, mely őt egy félszázad előtt megnyerni szerencsés volt.

Kiváló érdemeid emeltek az evangelium szerint reformált hivesek élére — jól eső érzés nekünk, hogy mégis a miénknek mondhatunk — és hogy nemesen kiemelkedő egyéniséged a jövőben is vezérünk lesz. Azonban minket nem egyedül a tisztelet, hanem egyéniségedhez forrott szeretet is hozott, hiszen megtanultuk tanításaidból, még inkább jó szivedtől a szeretet nemes érzését; kötelesség-tudásodból a kötelesség teljesítéséhez erőt kölcsönöztünk, egyházunk iránti szereteted példa nekünk, hogy egyházunk javát munkáljuk, hogy az áldozatra a készség emelkedjék.

Egyházunkon, gymnásiumunkon és minden intézményünkön ott látjuk a te kezded munkáját, nagy tudásod, fáradságot nem ismerő tevékenységed, szereteted áldásos nyomait.

Főtisztelendő és méltóságos Püspök ur, szeretett főpásztorunk! Mit is kívánhatnék én ez ünnepélyes pillanatban neked és miben is összegezhetném hived szeretetének, ragaszkodásának kifejezését másban, mint azon óhajásban, hogy azon fényt, azon meleget, melyet egyházközönségünkre 50 év alatt áldásosan árasztottál, ne vonja meg a gondviselés tőlünk még az évek hosszú soráig és légy a mi egyházközönségünknek áldásos napja sokáig!

Hatalmas éljenzés kísérte a főgondnok beszédét, melyre Kun Bertalan püspök a következő meghatározó köszönő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt egyházi előljáróság!

Apostoli buzgósággal s Pál-apostoli ékesen szólással, ezek mellett acél szívvel kellene bírnom, hogy uralkodva meghatottságommal s érzékenységgel, méltó szavakban adhatnék választ főgondnok ur üdvözlő szavaira s köszönhetném meg szeretett egyháznak és előljáróinak azon jószágot, melyre engem félszázadon át szeretetével magához ölelt. De én ezekkel nem bírok, s ha birtam volna is ezen lelki ajándékok beieimoltott szikráival — éreznem kell, hogy azokat a nagy idő, az alkonyatra hajlott életkor kihamvasztották azt szívemből vagy legalább is a lelki erély csekély mértékére szállították le.

Nem vagyok azért képes jószágokat, szereteteket másképpen megköszönni, mint benső hálával, mely keresetlen szavakban, vagy az öreg embernél s néma könnyekben nyilatkozik. — És ez nem csoda, mert oly viszonyt méltóan lefesteni, mely a legjobb barátok közt, az Orestesek és Piladesek közt is ritkaság, sőt a legboldogabb házastársaknak is dicsőségükre válik, — ily viszonyt méltóan megköszönni nagy lelki erő kell. Én már ily lelki erővel nem bírok.

Pedig én ily viszonyban éltem egyházzal és szeretett hűveimmel. Nem volt közöttünk olyan körülmény, hogy akár félreértés, akár a legcsekélyebb összeütközés, békés együtt lakozásunkat megzavarta volna. — Ennek tulajdonítható az, hogy nem cselekedtem úgy, mint sokan cselekesznek, hogy a nagyobb anyagi haszont, a fehérebb kenyéret egyházat cserélnék. Hanem gonddal ápoltuk azon viszonyokat, melyek Isten előtt is tetszők. Mi kölcsönösen törekedtünk arra, hogy frigyünk, a melyet egymással kötöttünk, sirig tartó, zavartalan legyen.

Ily meggyőződéssel mondom én köszönetet életem e komoly pillanatában szeretett egyháznak s érdemes előljáróinak, tisztelettel kérve őket, hogy megemlékezve a szép, békés napokról és évekről, melyeket egymást bizalommal és szeretettel ölelve átéltek — ne vonják meg

szeretetüket életem alkonyán sem tőlem, hanem fedezzék gyöngeségeimet a gyöngedség és kegyelet malasztjával mindaddig, miglen az ur engemet közülök elszólít. Az ur a legfőbb pásztor, engemet is maga eleibe szólít és azt mondja, adj számot sáfár sáfárságodról. Én pedig felhessenem ezt nyugodt lélekkel. „Imhol itt vannak azok, kiket nekem adtál, egy is azok közül el nem veszett.“

Azon buzgó óhajással zárom köszönő beszédemet, hogy adjon az ég a miskolczi egyháznak olyan lelkipásztorokat, kik ezt velem együtt elmondhassák.

Az ünnepelt püspök beszédét is lelkes éljenzés követte, mely után gyülekezeti ének-lés következett, melylyel az igazán magasztos és lélekemelő ünnepély véget ért.

*

Isteni tisztelet után az egyházak és hatóságok tisztelő küldöttségét fogadta az ünnepelt püspök. Az ünnepi díszbe öltözött egyházi és világi férfiak és a nagy közönség a püspöki lak udvarán sorakozott. Az első szónok Zelenka Pál ág. ev. püspök volt, a ki az ágostai evang. egyház nevében, utána dr. Tarnay Gyula alispán Borsodvármegye közönsége nevében, Soltész Nagy Kálmán polgármester Miskolcz város közönsége nevében, Blazsejovszky Ferencz apát-plébános a róm. kath. egyház nevében, dr. Spira Salamon rabbi-hitszónok az izraelita egyház nevében eszmékben gazdag és magas szárnyalatu beszédben üdvözlötték az ősz püspököt, melyekre a jubiléus meghatott hangon az alább következő beszédben válaszolt:

Mély hálával és lekötelezettséggel tartozom a városunkban levő különböző hitfelekezetek lelkészeinek és tisztelt előljáróinak azon kegyességökért, testvéri szeretetből származott buzgóságukért, hogy félszázados miskolczi papságom évfordulójának alkalmából általam tartott hála isteni tiszteleten megjelentek s ezzel engem s egyházunkat megtiszteltek.

Mélyen érzem, hogy egy kedves kötelezettséget kellene most az isteni tisztelet végeztével teljesítenem; nevezetesen egyenként kellene fogadnom a tisztelt küldöttségeket s megtisztelő beszédeikre egyenként kellene köszönetemet kifejeznem. De most részint aggkorommal együtt járó gyöngeségem, részint a meghatottság befolyása alatt, mely egyházi beszédem el-

mondása alkalmával is erőt vett rajtam, képtelennek érzem magam e kedves kötelesség teljesítésére. Bocsánatukat kérve azért a mélyen tisztelt küldöttségeknek s engedjék meg, hogy együttesen intézzem hozzájuk legmélyebb köszönetemet. Megjelenésük hála isteni tiszteletünkön egy fényes bizonyosága azon jóindulatnak, szeretetnek, melylyel irántam s gyülekezetünk iránt viseltetnek. Mély hálával köszönöm azért egész együttlakozásunk ideje alatt irántam tanúsított szereteteket, jóindulatokat, melynek jótévő melegségét velem mindig éreztettem, melynek kifejezésével különösen a mai napot reám nézve örökre nevezetessé tették. Életem legnevezetesebb napjává tették. Vegyék érette forró köszönetemet!

Igérem, hogy erekyeként fogom e napnak emlékeztetést szívemben hordozni, hogy legyen ez öregségem borús napjainak felvidítő talizmánja. Az isteni gondviselés szeretete, áldása lebegjen minden hitfelekezeten, városunk, megyénk közönsége felett mintegy áldással harmatozó felhő, mely a merre elszáll, csak virulást, vidámságot, megelégedést hagy maga után. Ajánlom magamat ismételve s kérem, tart-sanak meg továbbra is jóindulatukban.

Kitörő éljenzés hangzott föl a püspök beszédére s ezzel az ünneplő közönség lelkes hangulatban oszlott szét.

Megindító jelenet volt, midőn a tisztelő küldöttségek elvonulása után Felső-Nyarád községből, az ünnepelt püspök születés-helyéről az ev. ref. egyház presbyteriumának hat tagja megjelent. A küldöttség szónoka Csurgay Árpád jegyző volt, ki a község nevében kifejezte, hogy nekik büszkeségük az, hogy az ünnepelt püspök az ő községükben látta meg először a napvilágot.

Kun Bertalan püspök megindult hangon mondott köszönetet szülőföldje küldötteinek szíves megjelenéséért s a nemes ragaszkodásért.

*

A jubileumi ünnepélyt a miskolczi dalár-egylet *serenade*-ja fejezte be. Este 9 óra tájban nagy közönség gyűlt össze a püspöki lak előtt úgy, hogy a széles utcán csakugy hullámozott a nép. Kévéssel 9 óra után a dalárda megjelent s három gyönyörű műdalt adott elő, mely fenségesen hangzott

TÁRCZA.

Régi dal.

— Uj kiadásban. —

Ha mindálunk most úgy volna,
Mint volt régen,
Elvonultam, panasztatlan
Élnénk szépen.
Ha mi tőlünk a németek
Még félnének:
Dal se tudná, hogy milyen az
Osztrák-német.

Ha németet annyiszor nem
Vertünk volna,
Ez a világ barbároknak
Nem csufolna.
Ha országunk határán nem
Folya Lajta;
Közös hidat sem verhetünk
Volna rajta.

Ha közös lid nem volna a
Lajtán verve,
Mi sem volnánk az Istentől
Ugy megverve!
Ha Mátyásnak palotája
Diszes lenne:
Legalább egy egerecske
Laknék benne.

Ha vagyonunk úgy volna, mint
Adósságunk,
Egy savanyu ábrázat sem
Volna nálunk.
Ha nem volnánk beszorítva
Adó-présbe,
Tellenék még a zsebünk-ből
Egy kevésre.

Ha annak a sok adónak
Volna haszna,
Még az ember szívesebben
Rászavazna.
Ha legalább tolvajoktól
Védve volnánk,
Ha gyilkosok, ha rablók nem
Törnének ránk

Ha nem volnánk rettegésben
Nappal, éjjel;
Küzdelemben minden perczen
Uj veszélylyel.
Ha legalább bizni tudnánk
A jövőben
Hogy majd egyszer kárpótolnak
Minket bőven! !

Ha betelnék millió „ha“
S ezer „volna“:
Bizony Isten édes hazánk
Boldog volna! !

Castus.

A parfüm-téren.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

Jöjjenek, kedves tekintetes urak, tömörül-jünk össze valamelyik szép, meleg tavaszi nap délutánján és vonuljunk fel a parfüm-térré megtekinteni a látnivalókat és a Tami bácsi kis gunyhóját. Csak egy kis helyszini szemle lesz ez, egyéb semmi. Ha lesznek kegyesek elfogadni meghívásomat és nem leszek terhükre tulkövetelésemmel, szíveskedjenek engem az előadói tiszttel megbizni, a legnagyobb készséggel elkalauzolom én önöket és becses türelmüket nem fogom nagyon igénybe vehni.

Nézzük és szemléljük meg együttesen a parfüm-teret, szép városunk eme ragyogó csillagát, fénypontját és büszkeségét, majd meglátják, minő gazdag ismeretekkel fog-nak majd eltávozni a helyszinéről, még ilyet sem láttak egyhamar.

A parfüm-tér?

Hát az hol a manóban van? Merre kell oda menni? Sohasem hallottunk mi ilyet Miskolczon, kedves uram!

Ugyan, ugyan, hogyne hallották volna.

a csendes éjszakában. A szép ének elhangzása után az ősz püspök megható szavakban mondott köszönetet a daláregylet szép figyelméért, melyre az összesereglett közönség ajkáról elhangzott a hatalmas: „éljen!”
Éljen!

Allami polgári és felsőkereskedelmi iskolánk multja.

Junius 8-án, a koronázási évforduló napján tette fel iskolánk és annak egyik buzgó munkása homlokára Miskolc város közönsége és az iskola előjárósága egy negyedszázad erős akarattal, lankadást nem ismerő kitartással végzett munkásságának koronáját. A minden évben megünnepelt történelmi évfordulót ez alkalommal arra is felhasználta iskolánk előjárósága és vezetősége, hogy szerény határok között koszoruba fonja a muzsák megszentelt hajlékának és egyik hű munkásának huszonöt éves multját.

Ne tűnjön fel szerénytelenségnek, hogy ezen ünnepi alkalomból megállunk a negyedszázados határkőnél, hogy egy futó pillantást vessünk eme áldással működő intézmény multjára. Némi jogot ad erre az a díszes közönség, mely a legnagyobb titkolódás dacára is, zsufolásig megtöltötte az ünnepi napon annak tornacsarnokát.

1868-ban Magyarország látnokai erővel megáldott minisztere, báró Eötvös József, hogy öntudatos, művelt és független polgárságot teremtsen, a kimúlt nemesi rendek és jobbagyok sorából, megalkotta — az igazi magyar középiskolát polgári iskola elnevezéssel.

A törvény szentesítése után 5 év kellett, míg Miskolc város közönsége is megértette, átértette az örök életű miniszter szövegét, míg megtette a nemzeti középiskola felállításáért az első lépéseket. 1873-ban a város ideális aljegyzője, Petro József egy kidolgozott javaslatot és költségvetést terjeszt a közgyűlés elé, a Miskolczon felállítandó polgári iskoláról. A város 3100 forintot szavaz meg e célra és dr. Bódogh Albert előlétele mellett szervezi az első iskolaszéket, hogy ez létesítse a polgárok iskoláját.

Az első két év azonban szervezéssel telt el. Küldöttségek mentek a miniszterhez tanácskozni, alkudozni, a létesítendő intéz-

ményhez tájékoztatást nyerni. Hiszen előjárójában maguk a szervezők is csak annyit tudtak a születendő gyermekről, hogy *iskola lesz* a neve s az nem a buvárlatokba mélyedő tudósok, de az élni és éltetni akaró szabad polgárok iskolája lesz.

Az alapvetők két éven át szántották a közélet talaját, míg az elvetett mag benne kikelhetett. 1875. január 20-án tartott iskolaszéki ülésen kiírják a pályázatot két rendes és négy segédtanári állásra. Beérkezik 96 pályázat, ezek közül megválasztják 700 frt fizetés és 200 frt lakbérrel márczius hó 1-én: L. Gubás Ferencz nagyváradi, Dobján László szegedi, Tóth Ferencz, Czékus István, Vladár Imre és *Némethy Piroška* rendes és segédtanárokat. Ideiglenes igazgatónak Dobján Lászlót teszi meg az iskolaszék.

Az első iskolai évet 1875. márczius 15-én, a szabad eszmék napján akarták megnyitni, de a mi egész természetes, tanuló nem jelentkezett felvételre. Várni kellett, míg az új iskolai év kezdetét veszi. 1875. szept. 1-én végre megkezdte pályafutását a miskolci államilag segélyezett polgári iskola bérházban 13 fiú és 14 leánnyal, összesen 27 tanulóval.

A következő évben a lányok a Széchenyi-utcában, a fiúk a Nagy-Hunyad utcában a Pázmányné házában, nyernek oktatást. Majd a tanulók szaporodásával folyton költözködik egyik helyről a másikra, 1878. aug. 31-én a nagy árvíz minden ingóságát tönkretette, elsöpörte.

Vizsgálva születésének első éveit, egy végtelen zürzavaros állapotot tapasztalunk. Irigység, féltékenység, uralkodási vágy, személyes gyűlölet, rosszakarát és emberi gyarlóság, mint megannyi demon ragódik az újszülött csecsemőn, még az elemek sem kimélték meg. Az első igazgatója megszökik, a második öngyilkos lesz, a harmadik — Brósz Károly — belefárad a küzdelembe, veszelézetve látja életét, megundorodik a klikkek aknamunkájától; nem vállalja a vezetést tovább. Város az állammal, iskolaszék a tanfelügyelővel, tanárikar az iskolaszékekkel, egymással hajba kapnak felette és miatta. Ezek az első évek jellemvonásai, csudák-csudája, hogy ma él és virágozik.

Az emberi gyarlóság idézte fellegek csak 1881-ben kezdenek simulni iskolánk egén. A miniszterium látva a végromlást, megso-

kalva a torzsalkodást: *Gálffy Ignácot* Deésről ide helyezte és az igazgatói teendőket végzésével megbizta. Itt kezdődik az iskola fejlődésének, térfoglalásának kora.

Nemsokára jönnek az új tanárok: Dienes Péter, Czeglédy Elek, Szűcs Géza, Szopkó István, Kovács Lajos, Czeglédy Elekné, Kozma Jolán. Az új emberekkel új élet hajnala kezd derengeni az iskola falai között, a gyűlölködést a kölcsönös szeretet, a fásult közönyt a munka váltja fel. A közönség figyelme, rokonszenve az iskola felé irányul, s kezdetét veszi az áldásos munkakorszaka. Gálffy tapintatos vezérlete mellett, tanári testület, közönség és előjáróság, mint a méhek a mézet és sejteket, úgy hordják össze, teremtik meg a mai polgári, majd a kereskedelmi iskolát. Csak így fejthető meg, hogy az ezelőtt 25 évvel 27 tanulóval megnyitott nemzeti középiskola ma saját hajlékába *hétsházharminczhét* rendes és 66 magántanulót, kerekszám *nyolczszáz* tanulót melenget kebelén. Jogos önérettel tekinthet vissza multjára, szép reményekkel a jövőbe; mert a mely intézményt a közöny, az emberi gyarlóság ezerfejjű ördöge, de még az elemek sem bírtak megsemmisíteni: annak fontos küldetése van a földön és szép jövő van részére megírva a csillagokban.

*

Az ünnepély lefolyásáról helyszüke miatt csak főbb vonásokban — a következőkben teszünk említést:

Junius 8-án délelőtt 10 órára megtelt a nagy tornacsarnok, s a legszigorubb házi jelleg dacára a legválogatottabb közönség sorában ott látjuk Zelenka Pál püspököt, Hidvéghi Benő kir. tanfelügyelőt, Petro József gondnoksági elnököt és a gondnokság több tagját.

Pontban 10 órakor megzendült a leányiskola énekkara: „Sziveinkből, ajkainkról üdvözlétül száll e dal . . .” szól felemelően szivrehatóan az egyszerű, szerény munkásnak, Némethy Piroskának, ki a nem várt esemény láttára örömkönnyekeket hullat, s vele a jelen voltak. Az üdvözlő dal elhangzása után Gálffy Ignác áll fel, méltatja a nap jelentőségét, vázolja az iskola multját, s rámutat a jövőre. Attér Némethy Piroška pályafutására, ki ezelőtt 25 évvel az iskolával egy napon kezdte meg működését, s a gyenge nő férfi bátorságot tanusított az első évek küzdelmeiben, a női sziv legszebb eré-

Épen úgy kételkednek, mintha nem méltóztatnának tudni, úgy meresztik reám: valamennyien tudni vágyó, sóvár szemeiket, mintha nem is ismernék ezt az otkollon labirintet.

És a mint látom, még mindig csak néznek. Kérem, az Isten szerelmére, . . . jaj ne nézenek úgy mindjárt megmondom. Hát arra lelfele, ott-ott a . . .

Nohát minket bizony fel nem ültet tisztelt előadó ur, nem kérünk az ön előadásából semmit, ilyen együgyű kalauzra nincs en szükségünk. Nem vagyunk mi már mai gyerekek és nem egykönnyen ülünk fel a számárra, csak tessék egyedül kiráncdulni a parfüm-térre és ismereteit bővíteni. Ilyen mulatságon mi nem vesszünk részt. Köszönjük szives fáradozását. Elmehe már, — szégyelje magát!

De kedves tekintetes urak! ezer bocsánatot kérek, akkor egy kis tévedés van közöttünk vagy félreértés az egész. Hát nem méltóztatnak olvasni talán közelebből a „Szabadság”-ban az új utca elkereszteléseket és elfelejtették már, hogy a tetemvári piac a közel jövőben a „parfüm” tér elnevezést kapja.

Ugyebár, hogy erről már egészen meg-

feldeztek, most azonban tudják már, hogy hol és merre van, szivesen eljönnek már, senki otthon nem marad. Minthogy az ember feje nem káptalan és az afféle neveket nem egykönnyen jegyzi meg magának, könnyen megmagyaráztam magamnak e nagy csodálkozást.

Hát azt a bizonyos tetemvári piacot értette ön seccessió s varriációjában, kiállt felém egyszerre száz torok, az már más, ugymond, értjük már jeles intencióit, kedves kalauz ur. A kijelölendő napon most már örömmel csatlakozunk mindnyájan a gyülekezethez.

A legtöbben azonban, kik a helyi viszonyokkal csak némileg is ismerősek voltak, nyomban propositiom megtétele után azon kéréssel járultak hozzám, hogy akkorára a megfelelő számú kocsikról (féderes) gondoskodjam, mert nincs városunknak olyan kincse, a miért ők gyalog végig mennének a Kazinczy-utczai otromba kövezeten. Mert mi, ugymond, uri nép vagyunk, rendezett tanácsu városban lakunk és nem szoktuk eltitkolni keserves panaszainkat, ha méltányos aggodalmaink vannak nyíltan kifakadunk és mindenkinek szemébe mondjuk. A ki kételkednék a mondottakban, az men-

jen el személyesen és gyalog, lakk vagy chewro könnyű nyári cipőben kevés tyukszemmel a Kazinczy-utczába a kir. katolikus gymnasium elé és győződjék meg maga olyképen, hogy sétáljon egy párszor fel a Tetemvárig és vissza, a mit találni fog, azt nekünk ne mondja el, az nem a mi szégyenünk. Elvégre a mi arcunk bőre elég vastag ahhoz, hogy az idegenek előtt a szégyenpir le ne hámozza róla a sülyedni vágyás érzetét.

Tehát landaueréken indulunk el és felérkezünk ime a tetemvári piacra.

A tudományos gyülekezet legnagyobb része mindjárt a helyszínén belé kötölözkdött a parfüm-tér elnevezés jogos és jogtalan voltába.

Mit beszél ön badarságot össze, soha és sehol se láttuk mi itt a parfümnek semmi nyomát, csak nem kíván bennünket, ben-szülötteket lóvá tenni. Felkérjük, tisztelt előadó ur, bizonyítsa be állításának valóságát, hangzott minden oldalról, különben meglincheljük. A legnagyobb készséggel tettem eleget a félszólításnak, hogy mennyire megtisztelve éreztem magamat, azt leírni képtelen volnék.

Történetesen heti vásár napja volt, egy

nyéve, az önfeláldozásig forró szeretettel hódította meg a gyermeki szíveket és a közönséget az iskolának. Hosszasan méltatva érdemeit az iskola és tanítás körül, azon óhajjal fejezi be beszédét, hogy aki olyan sokakat boldogított munkás életében, boldogságban éljen sokáig.

Czeplédi Elekné a szív legbensőbből fakadó szavak kíséretében átnyújtja a kartársi szeretet záloga gyanánt azt az emléket (egy diszes aranylánczot), mely jövőre is tanuja legyen a mult vállvetett munkásságának és a festvérles együttérzésnek.

Most Petro József gondnoksági elnök, az iskola első szervezője s kezdettől annak barátja, egyik szellemi vezére mond szívreható szavakban, az ünnepeltnek anyai szível végzett munkájáért köszönetet, s biztosítja jövőre is úgy a maga, mint az egész gondnokság osztatlan nagyrabecsüléséről és szeretetéről.

Majd Hidvégi Benő kir. tanfelügyelő tart ünnepi beszédet. Nem akarja ugymond — egy betanult ünnepi beszéddel rontani a nap felemelő voltát, de ha akarná sem tehetné, mert csak egypár órával előbb értesült e fontos iskolai eseményről, így csak szíve sugallatának engedelmeskedik, midőn az ünnepelt érdemeit néhány szóval méltatja. A tőle megszokott ékeséggel méltatja, a minta nő hivatását az iskolában, példának állítja Némethy Piroška működését a mai nemzedék elé, s ő mint barát, mint ember, de mint tanfelügyelő is kalapot emel előtte; mert a lelkesedéssel, szívjósággal végzett munkát tiszteli és ünnepli e napon.

Kilép Nagy Ilona IV. oszt. növendék s a tanítványi hála jeléül átnyújtja ő és társai szeretetének zálogát, egy diszes arany karperczet. Ezután Szabó Ilona egy üdvözlő verset mond szép hatással, utánna Frenyó Mariska IV. oszt. tanuló szavalja el a tantestület egyik tagja által irt, alább következő ünnepi ódát:

Szeretve tisztelt Tanítónők!

Iskolánk ma itt buzgón ünnepel
S velünk sokan itt e falak között.
Egy kiváló nőért dobog minden kebel
S ez a nő: tanítónők te vagy,
Ki iránt a szeretetünk oly nagy!

Te vagy, a kit ma hön ünneplünk,
Iskolánknak egyik órangyala,
Van tőled sok, szép diadaljelünk,

Mint tethben dus huszonöt év záloga,
Mert lám a harc, küzdelem itt is szabad,
De itt nyomán csak hálakönyv fakad.

Huszonöt év telt le azóta már,
Hogy jó tanítónők értünk él,
S érdeme sok, hira nagy tért bejár.
Koszoruján mennyi virág s levél!
Előre csak, mindig előre lép:
Hit és romény így vitte őt elébb.

Mert egyedül a tiszta jellem az,
Mely küzd hiven s ily szép jövőt teremt,
Csak elvakít az önző, a ravasz,
S szegény, bukás jutalmaz hűtelent,
De a ki jó, hű és igaz vala,
Segíti azt a jó ügy anyala!

Fel a magasba így tör a merész,
Kit ész, erő küzdelemre felhevít,
Ki szent ügyért buzogva tette kész:
Érdemkönyvbe így írja fel nevit!
Jó küzdelem sikerre így vezet
S így áldja azt hálás emlékezet!

Huszonöt év munkája mit terem?
Szívünk dobog, ha elgondoljuk ezt...
Áldás van a buzgó, hű emberen,
Ki mindenhez Istenben biza kezd.
A vallásos hittől táplált erő
Ime minden diadalt megnyerő.

Légy áldva hát szeretett jóltevőnk,
Ki érettünk sokat tettél nagyon,
Dus munkadíjt mi adni nem fogunk,
Mert arra nincs elég kincs és vagyon.
De van szívünk, mely hön szeretve áld,
Mint szívet nemesítő ideált!

Élj még soká!... segítsd e szent hajót,
Iskolánkat a rév felé tovább
Folytatva tedd az üdvöset, a jót,
Ujtsd az áldott huszonöt év nyomát!
Élj még soká, munkálj tovább velünk,
Kit áldva és szeretve tisztelünk.

Utána a közönség perczekig tapsolt és éljenzett.

A kegyeletes, lélekemelő ünnepet a lányok énekkara zárta be, mely kellemes összhangjával, s kifogástalan előadásával egészen lekötötte a közönség figyelmét. Tetszés nyilvánította is, mert tapssal jutalmazta a kedves dalokkal nyújtott élvezetet.

Az ünnepély elmúlt, de kedves emléket sokáig őrizni fogják a gyermeki szívek és a résztvevő közönség. Az ünnepeltet hevíti a késő jövőben is az a szeretet, melyet tanítványai, kartársai és a közönség részéről ilyen megható módon tapasztalt.

Városi és megyei ügyek.

Megyei közgyűlés.

— 1900. június 11. —

A vármegye bizottsági tagjainak csekély érdeklődése mellett folyt le hétfőn délelőtt Borsodvármegyének évnegyedes rendes közgyűlése. A gyűlést kevéssel 9 óra után báró Vay Elemér főispán nyitotta meg, a ki a megnyitó beszéd után Kállay Ubult a mezőcsáthi, Szabó Ignácot az ózdi járásba tisztszolgabíróvá kinevezte. A kinevezett szolgabírók a hivatalos esküt azonnal letették.

Ugyancsak a főispán bejelentése folytán tudomásul vette a közgyűlés Somogyi Kálmán tisztszolgabíróknak nyugdíjaztatása iránt beadott kérvényét s elhatározta, hogy az ekként megüresedett szolgabírói állást a szeptemberi közgyűlésen választás útján betölti.

Ezután dr. Tarnai Gyula, alispán évnegyedes jelentését olvasták fel, mely most is, mint mindig, hű képét tartja föl a közigazgatás ügymenetének, a tisztviselők tevékenységének.

Az alispán jelentéséből kifolyólag elhatározta a közgyűlés, hogy a minisztériumhoz feliratot intéz az iránt, hogy a tervbe vett *községjegyzői tanfolyamok* egyike Miskolczon állítassék föl.

Ezután egy fontos és nagyérdemű javaslatot terjesztett elő dr. Tarnay Gyula alispán. Erre a javaslatra az a szomorú körülmény szolgálta neki indokul, hogy a tavasz folyamán az erdőterületeket súlyos elemi csapások érték. Javaslata a következő:

Irjon fel a vármegye a képviselőházhoz, hogy: 1) a szőlőterületek adókedvezményére vonatkozó 1891. I. t.-cz. oda módosíttassék, hogy azon esztendő, melyben kárt okozó elemi csapás éri a szőlőterületeket esetleg a következő év is a 10 év adómentességbe ne számítassék be; 2) módosíttassék az 1896. V. t.-cz., hogy az agrárkölcsont átvevő szőlőbirtokos abban az évben, melyben csapás

szerdai nap délutánján. Megálltunk a Temvár kellő közepén és kezdtem nyomós és hathatós argumentumokkal támogatott nagyhatású magyarázatomat.

Ime, méltóztassanak jól itt körülnézni. Látják kérem ott azokat a nagy szemétdombokat mindenfelé, ezek árasztják állandóan finyás orrunk alá a parfüm extraktnak illatos zephirjét. A ki nem hiszi el, fáradjon el megvizsgálni azokat. Vagy nézzék azt a hosszú taliga sort: annak a tizenöt darab taligás lónak egész napi kigőzölgése mily felséges illatot gerjeszt, vegyíti a levegőt dugszagadagon illattal és az esti szellő ablakaink alá hozza a tiszta, kellemes levegőt.

Ott pergelik a szabad piaci égvő alatt a sertések orrait és körmeit, itt pedig a métermázsa számra menő kávé, és látják kérem, minő kézzelfogható mennyiségben áradozik szét a rózsaszínű zamatos illat a parfüm-tér minden zugába, még a nyakvágó-utca felé is. Hát abból a nagy házból ott, minő jó szag terjed szét az áierben a bőrnek, kócz és rongynak állandó kiszellőztetése által. Azt pedig, hogy valamennyi kóbor komondor és kuvasz, gazdátlan kandurok és vadmacskák nappal-éjjel ide hozzák

zsákmányaikat a szemétdombhoz elásni, fel sem említem, már ez csak jelentékenyen járul hozzá a kellemes és dus illat terjesztéséhez.

Elég, elég, tisztelt előadó ur, mindent tudunk és láttunk már, a parfüm tér elnevezése teljesen jogos.

Erre önmegelégedetten és büszkén eltelve vezetem a gyülekezetet a sárga kastély elé, itten többen ingyen lakás után tudakozódván, nem győztek eléggé csodálkozni a látottakon.

Azután elvezetem a gyülekezetet a Tami bácsi gunyhója elé. Egy kis viskó ez, mely sárból van felépítve. A teteje hasonlít egy nagy háttas lóhoz. Nézzék meg kérem jól, van ám azon sok bámulni való. Ablak nincs rajta egyetlen egy sem, a belseje alá van támasztva nagy támfakkal, mert féltő, hogy minden perczben összedül. A temvári pinczéből lefolyó löre csak közelebb-ről mosta alá a viskónak egyik oldalát. A gunyhónak, mint látni méltóztatnak, mellék-helyiségei is vannak. Egy rozoga fabódé, melynek minden egyes zsindelye a rothadásnak és felbomlásnak indult. Ebben a bódében a van a hajléktalanok menhelye, boldogan alussza át édeni mámorát itt

minden olyan egyén, a ki egy méter magas palánkon át tud mászni. Ez ékesíti legjobban a parfüm-tér patotasorait.

A gunyhónak régi lakója a kedves öreg Tami bácsi! Ki ne ismerné őt! Talán ember nincs Miskolczon, a ki ne látta volna, hiszen ott lakik már egy negyedszázad óta. A ki még nem látta őt, annak leírom, hogy hogyan néz ki: Egy szikár, hatvanötéves aglegény ő, ki állandóan durczás és morgorva. Nem is csoda, hiszen beteg szegény feje. Valami égi háboru kinozza és győtri folyvást, mert arról panaszkodik mindig, hogy villámlik az arczában. Az egész gunyhót vele együtt elvihetnék bátran, mert a hallási képessége igen gyenge már. De a milyen zsémbes, beteges ember ő különben, éppen olyan kedves és előzékeny ő a környezet iránt.

Egész napon át ül a gunyhó kapujában, vagy a páholyban (a fabódéhoz támasztott létrán) és onnan mereszti alá tekintetét a járó-kelőkre. Csak szép hölgyeket guszta, a csunyákat észre sem veszi.

Nincs a parfüm-téren olyan leány, a kit szép virágaival meg nem kínálta volna és kevés az olyan gyerek, kit nagy botjával el nem rakott volna.

éri szőlőjét és az erre következő évben az esedékes részletet lefizetésére kötelezve ne legyen, illetve ezen évekre a visszafizetésre nézve halasztási kedvezményben részesüljön.

Az indítványt a közgyűlés minden vita nélkül elfogadta.

A megyei új kórház építési költségeire felvett 500,000 korona tőke és kamat törlesztési részleteinek fedezése tárgyában egy határozott a közgyűlés, hogy 20,000 frt a kórház évi költségvetésébe vétetik fel, míg a vármegye betegápolási terhére megállapított 2500 forintnak évenként kiutalványozását — miután a beteg ápolási alap megszűnt — a kormány utalványozza. — Miskolcz városának ama határozatát, mely szerint a város által a kórház céljaira megajánlott, de fel nem használt, mintegy 11,000 négyszög öl telket 47,752 ezer koronáért visszavette, helybenhagyták s a közgyűlés Miskolcz városának ez áldozatkészségeért köszönetét fejezte ki.

A vármegye székházánál szükségelt építkezések 80—90.000 frtba fognak kerülni. Az új építkezés folytán a főispán lak kibővítést nyer, a levéltár megfelelő elhelyezésben részesülhetne, ezenkívül az államépítészeti, kulturális és tanfelügyelőségi hivatalok is összpontosíthatók volnának. A megye közgyűlése elhatározta, hogy felir az illetékes miniszterhez, hogy a nevezett hivatalok lakbérletményeit engedje át a megyének s így az összeg évenként 4800 frtot téve ki, a szükséges összeg tőke és kamatai törlesztésének részbeni fedezetéül szolgálna s így az építkezés a közigazgatás előnyére és javára mihamar végrehajtható lenne.

A baba-tanfolyam rendszeresítése ügyében elfogadták az alispán javaslatát, mely szerint évenként 3 tanfolyamon lesz 8—8 heti időtartammal. A tanfolyamon 20—20-an vehetnek részt, de csak oly nők, kik a 45 évet még be nem töltötték. A tanfolyam látogatói a kórházban teljes ellátásban részesülnek s a szabályoknak tartoznak magukat alávetni. Egy-egy hallgató 120 korona díjat fizet, ha azonban erre nem képes, úgy költségeit az illető község, esetleg maga a kormány fedezi.

A közgyűlés elhatározta, hogy a miskolcz-sajó-szentpéteri—edényi telefon hálózatot (költsége 4450 korona) még ez évben kiépíteti, a miskolcz—mező-csáthit, melynek építési költsége 6077 korona, csak a jövő évben építeti ki.

Fiatalabb korában naponta reggel a lehel kürtjét szokta megfújni, ez a fűsiketítő zenebona a tatárok jövetelét juttatja eszünkbe.

Nem hallották még? De kár érte. Az egetverő harsona az önök fülhártyáját is megreperálta volna.

Igen belemelegedtem az előadásba.

Még sok mindent tudnék önöknek elmondani szemléldésünk nyomán, de nem tehetem, tisztelt tudományos gyülekezet azért, mert a jó Tami bácsinak egy igen rossz tulajdonsága van.

Figyelmeztetem az urakat, hogy nagyon megharagszik, ha valaki gunyhója előtt megáll, bámul, néz és szemlél valamit. Ilyenkor kirohan odvas odujából és nagy botjával széjjel zavarna mindenkit, bár ki legyen az, a viláért elszaladni ne merészeljenek, mert pisztolyából utánuk lö.

Látják kérem, ugyebár megmondtam előre, — már jön! Nézzék csak, milyen haragos. Jó lesz vigyázni. Inkább menjünk el, siessünk már innen...

A mint széjjelnéztem magam körül, már csak magam voltam ott, a többi ellillant, mintha kámfor lett volna.

Alászolgája, volt szerencsém.

Győztes

Élénkebb vitát keltett Miskolcz városnak a bor- és huszfogyasztási adók házi kezelésére vonatkozó újabb alkotott szabályrendelete. A szabályrendelet szerint az ügyvezetőnek nem tétetik köteletségévé, hogy az ügynöki napi jelentésekről, melyek esetleges kihágások körébe utalt eseteket tárgyaknak, ugyanaz nap tudomást vegyen. — Ezzel szemben dr. Tarnay Gyula alispán és Kozma Elek pártoló, Bizony Ákos és Porcs János ellenző felszólalása folytán a szabályrendelet azon változtatással hagyott helybe hogy: „az ügyvezető az ügynöki jelentéseket naponként átvenni és azokat elintézni tartozik“.

A Szent-Istváni bíró választás elleni fellebezést a közgyűlés elutasította. — A határozat kimondása után Kozma Elek indítványára kimondatott, hogy a bíró választásokról az eljáró szolgabírák az alkotmányos jogok gyakorlásának minél tágabb tért engedjenek és a választó közönséget törvényes jogukra kitanítsa ennek megtörténtét jegyzőkönyvileg igazolják.

A közgyűlés több kisebb érdekű ügy elintézése után déli 12 órakor véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezés.** A főispán gróf Haller József drt közigazgatási gyakornokká nevezte ki a vármegyéhez.

— **Diszes esküvő.** Dr. Kovács Lajos megyei tb. alügyész, városunk ügyvédi karának egyik fiatal tagja, szombaton délelőtt esküdött örök hűséget Mikuleczky Ilonka urhölgynek, Mikuleczky István ügyvéd s református egyházi főgondnok szép és művelt leányának a reformátusok Kossuth-utcai templomában. Az esketési szertartást Kun Bertalan püspök végezte, a ki megható, szép beszédet intézett a fiatal párhoz. Zavartalan boldogságot kívánunk a megkötött szép frigyben!

— **Hymen.** Nyiri Pál fiatal törekvő iparos szombaton, 9-én tartotta egybekelés ünnepélyét Tomek Márton városunk ismert polgára kedves leányával *Etelkával*.

— **Eljegyzés.** Hirschhorn Ferencz manheimi gyártulajdonos a napokban jegyezte el Schweitzer Ilona kisasszonyt, néhai Schweitzer Sámuel szép és művelt leányát.

— **Vívó-akadémia.** Nagy és intelligens közönség jelenlétében, fényesen sikerült vívóakadémiát rendezett Horváth Lajos, az előnyösen ismert pesti vívó-mester vasárnap este 8 órakor a Korona-szálló disztermében. Bár, a mint említettük, az akadémia fényesen sikerült, nem volt ment hibától. Első hiba magukban a vívókban gyökerezett, kik közül sokan *touche*-okra vették, nem pedig a szép, *akadémiai* vívásra törekedtek; a mitől különben — s ez dicsérrel említendő fel — városunkból fellépő vívóink tartózkodtak. Nem részletezhetjük tüzetesen a lefolyt assout vívások, — csak az érdekesebb, szebb küzdelmeket adjuk. Városunkból részt vettek: *Szigethy, Benedek* Gyula mester, *Nikkel* József vívótanár, *Csavrak* honvédfőhadnagy, *Földes* Dezső és *Stiller* Miska amatőrök. — Részt vettek továbbá dr. *Bothmer, Valpini* mester, *Bay* Alajos bajnok, dr. *Porteleky* 1900. évi kardbajnok, *Mészáros* Ervin vívó bajnok, *Szöts* csendőrfőhadnagy, *Horváth* vívómester, *Policzer* amatőr vívók. A vívások sorát helybeli amatőrjeink legjobbika, *Földes* Dezső vívása nyitotta meg *Policzerrel*. *Földes*, ki *Benedek* Gyula helybeli mester tanítványa, plasztikus vívásával, ügyes kardforgatásával tünt ki s mint amatőr valóban elismerésre méltó szép vívást produkált, a mikor is ellenfelét nagy arányban verte. — Remek küzdelem volt a *Volpini—Mészáros* vívó-vívás, melyben csodálatra méltó ügyességet fejtettek ki s melyet méltányolni eléggé nem tudunk. Majd *Benedek* Gyula mester előbb *Policzer* amateurrel, majd dr. *Benyovics* mesterrel produkált szép vívást, hol is bámultuk remek

vívását, gyönyörű lábgyakorlatát, melyben az előbbi verte nagy arányban, az utóbbival, ki szintén mestere a vívásnak, egyenrangú vívást produkált. Művészi vívást mutatott be *Horváth* Lajos *Nikkel* Józseffel és *Porteleky* Lászlóval, mindhárom jeles vívó, kinek érdemeit méltatni fölösleges, ezekben különösen kitűnt *Horváth* Lajos. De lehetetlen leírni a szebbnél-szebb küzdelmek hosszú sorozatát, a bajnok *Bay*, *Bothmer*, *Volpini*, *Porteleky* és *Szöts*, valamint *Mészáros* kard és vívó assout-t s melyek egyaránt gyönyörködtettek. Mindegyik művésziest produkált. *Bothmer* eszményi es szép enguardeja, plasztikus vívása, *Volpini* mester, *Porteleky* és *Mészáros* remek cselei, villámgyors vágásai, a bámulatraméltóan nyugodt, a szósoros értelmében nemes vívást űző *Bay* remek duója *Porteleky*-vel, *Szöts* főhadnagy fűrge vívása, az örökké kész paradej úgy, mint a villámgyors ripostok gyönyörködtettek mindnyájunkat. Szép ügyes vívást produkált *Stiller* Miksa és *Szöts* Aladár főhadnaggyal. tovább *Csavrak* főhadnagy *Mészárossal*. Az estély két legszebb mérkőzése a *Volpini Bothmer* kard és *Porteleky—Mészáros* vívó-assout-i voltak. Hogyan, mit produkált e négy ember, az valóban a mesével határos. Köszönet mindnyájuknak, kik lejöttek, hogy megjelenésükkel az est fényét emeljék, köszönet a helybelieknek is, köszönet Horváth Lajosnak, ki sem anyagi, sem erkölcsi áldozatot nem kimélt, hogy nekünk e nemes szórakozást nyujtsa. Bizonyára sokáig emlékeztünkben lesz az eltöltött szép est kellemes emléke.

— **Tisztviselő majális.** A miskolci tisztviselő köré első igazgatójának, dr. Tarnay Gyula alispán felesége öngagságának védnöksége mellett f. hó 23-án a Népkertben, rossz idő esetén a Koronán nyári táncmulatságot rendez. A tisztviselők ezen vállalkozásra mindenesetre kedves dolog, mert mulatni vágyó közönségünk alig volna különben alkalma — eltekintve a tanuló mulatságoktól — egy nyári táncestélyen részt venni. Mindenesetre dicsérnünk kell a tisztviselő elhatározását, annál inkább, mert még élénk emlékeztünkben van két év előtti mulatságuk, mely külső diszre valóságos látványosságnak vált be, egyébként pedig a jól sikerültség minden föltételeivel dicsekedhetett. A tisztviselők ezuttal is bizonyosan tartogatnak a közönség részére valamely meglepetést, a mely majd az estélyen pattan ki.

— **Leánykák mulatsága.** A miskolci ev. ref. felsőbb leánynevelde intézet növendékei szombaton tartották meg a Lövölde-Népkert helyiségében nyári táncvigalmukat. Az intézet jó hírneve, népszerűsége már előzetesen is biztosítéka volt annak a sikernek, mely ezt a kedves mulatságot minden évben kíséri szokta. Mint minden évben, úgy most is találkozó helye volt a Népkert városunk művelt társadalmi köreinek és intelligenciájának. A növendékek a délutáni órákban vonultak ki a mulatság színhelyére, ahol az esteli órákban rendkívül nagy számú vendégsereg jelent meg, és gyönyörködve élvezték a virágokra emlékeztető leánykák s boldog ifjuság vidám, kedves mulatságát, melynek a reggeli órák beköszöntése vetett véget.

— **A borsodmegyei bicikli club** ez uton értesíti az érdeklődő t. közönséget, hogy a Kellner Adolf c ub kapitány által Párisba tervezett kerékpáros tourán bárki is részt vehet, a ki ebbeli szándékát a clubban legkésőbb f. hó 30-áig bejelenti. Kerékpárosainkat egyébiránt az utba eső nagyobb városok egyletei szívesen kalauzolják egy-egy darabon, a mi mégis némileg megfogja könnyíteni a fáradságos utjokat. Erre nézve kapitányunk már érintkezésbe is lépett egy a „Touring Club“, mint „Flotte Fahrer“ egyletek vezetőivel.

— **A kereskedők és gazdák köre** f. hó 25-én társas kirándulást rendez a görömbölyi Tapolczára, hol táncvigalmát is megtartja.

— **Tornaverseny a ref főgymnásiumban.** Szépen sikerült tornaversenynyel egybekötött tornavizsgának színtere volt vasárnap f. hó 10-én d. u. 1/24 órakor a ref főgymnásium nagy udvarterére. Eleinte kétséges volt ugyan a siker, mivel Neptun nem tudta féken tartani a meg-megeredő cseppeket, de azután verőfényes, szép idő lett, s verőfényes napsugarban napsugaras kedvvel, nagy közönség jelenlétében folyt le a tornaverseny. A verseny sorát a felvonulás nyitotta meg négyes katonasorokban trombitászó és dobpergés mellett. Majd osztályonként szakaszokká fejlődve szépen és egyöntetű pontossággal végezték a szabad gyakorlatokat, mely körülbelül 350 tanuló által produkálva, valóban impozáns látványt nyújtott. A IV. osztály által bemutatott szabad porosz katonai gyakorlat után kezdetét vette a tulajdonképeni tornaverseny, melyre több ezüst, bronz, érem és oklevél volt kitűzve a legjobbak számára. Futásból ezüst érmet nyert: Földes Dezső VIII. o. t., bronz érmet: Békési Gyula VII. o. t., Breuer Dezső IV. o. t. és Gaál Dezső II. o. t. Magasugrásból ezüst érmet nyert 1'60 mtr. magasugrásért Békési Gyula VII. o. t., bronzérmet 1'55 mtr. magasugrásért Richard Otto VII. o. t., Breuer Dezső IV. o. t., oklevelet Gelb Sándor IV. o. t. Mászásból bronzérmet nyertek: Nyitrai Dezső VI. o. t. Breuer Dezső IV. o. t. Rév Elek II. o. t. elismerő oklevelet Jó Miklós V., Lakatos Zoltán III. o. t. Gaál Dezső II. o. t. Távolográsban ezüst érmet nyert 5'45 mtr. hosszú ugrásért Földes Dezső VIII. o. t., bronz érmet 5'40 mtr. hosszú ugrásért Gedeon János VI. o. t. Függőszekedésből ezüst érmet nyert Irsa Tibor VII. o. t., bronzérmet Mikuleczky István VII. o. t., oklevelet Mikuleczky Ferencz VI. o. t. Szeren való tornázásból kitünt Szentiványi Zoltán VIII. o. t., ki is ezüst érmet nyert, továbbá Singer Lajos, Leskó Béla, Irsa Tibor és Jankovich Gyula VIII. o. tanulók. — A verseny bevégeztével a *francia botvivást* mutatták be rendkívül ügyesen, kisebb csoportban, majd kötélyhúzás volt, a VII. és VI. osztály tanulói között, melyben az utóbbi győzött. Verseny után a tanulók a közönség előtt eléptetve elvonultak, mire a tornaverseny befejezést nyert. A nagyközönség soraiban ott láttuk *Horváth* Lajost, *Lévay* Józsefet, *Soltész* Nagy Kálmánt, *Soltész* Nagy Albertet, *Radvány* Istvánt s még másokat. — Összinté és igaz elismerést kell nyilvánítanunk *Szigethy Benedek Gyula vívómester és tornatanárnak*, ki fáradságot nem ismerve és nem kimélve, odaadással végezte nehéz feladatát, s önfeláldozással igyekezett a toroa testet, lelket erősítő nemes sportját az ifjuság között fejleszteni.

— **Majális.** A miskolczi izr. nőegylet tavaszi táncmulatsága az eddigi megállapodás szerint f. hó 18-án fog a népkertben megtartatni. A rendezőség, mely 70 tagot számlál, tegnap tartotta első gyűlését a Seper szálloda nagy termében. A mulatság, mely iránt már is széleskörű érdeklődés nyilvánul, előre láthatólag fényes és látogatott lesz.

— **Persely-tolvaj.** Ilyenek is vannak már Miskolczon, a kik a templomban elhelyezett perselyeket szokták megdézsmálni és elemelni. Az öblösebb nyílással bíró perselyből ugyanis madárléppel béként késsel szokták a bedobott krajczárkákat, no meg a közéjük keveredett ezüst pénzdarabokat kiemelni. Ha ez a műttet zajjal jár, akkor felfogják a perselyt és elviszik. Ugy esett ez az eset a napokban az avasi templomban, a hol a temető felé nyíló ajtóból egy perselyt ismeretlen tettesek elvittek.

— **Gyapjú vásár.** A miskolczi Hitelintézet áru- és terményraktárában ma tartják a VIII-ik gyapjувásárt, mely előreláthatólag nagy keresletnek fog örvendeni.

— **Tüzek.** A veres kakas elég korán teszi látogatását, maga után hagyva nyomorúságot, szegénységet. Az elmúlt héten *kilenc* tüzeset volt a vármegyében, ebből *hét* esetben gyújtogatásból eredt a tűz.

— **El Várgedére!** A miskolczi vasuti dalkör szombaton, e hó 16-án nagy kirándulást rendez. A kirándulás célpontja ez idén a várgedei fürdő lesz. A kirándulók száma meghaladja az ezeret, mert abban résztvesz az üzletvezetőség, a műhely- és fűtőház összes személyzete, már t. i. azok, akik szolgálatban nem lesznek, családjuk tagjaival együtt. A vasuti igazgatóság harmincznál több kocsi bocsát a kirándulók rendelkezésére. Ez mint külön vonat a kora reggeli órákban indul és az esti órákban tér vissza. A kirándulás vezetője *Krón* Ignác műhelyi főnök lesz. A dalkör a fürdő helyiségében délután 3 órakor hangversenyt rendez, melyre Gömörvármegyéből is sokan készülnek. Szóval ez a kirándulás egy örömnappja lesz a vasut alkalmazottainak és azoknak a vendégeknek, kiket a rendezőség meghív. A vonat ingyen szállít s lesz vagy száz torna sör, amit a lombsátor alatt csapra vernek. A vasut körében ma nem hallatszik más, csak az, hogy: El Várgedére!

— **Gyilkosság** volt vasárnap éjjel L. Darócson, a hol *Szöke* Ferencz 24 éves duhaj legény betört *Farkas* Gábor parasztagzához s annak 19 éves *Eszter* nevű leányát, mert hozzá hűtlenné lett, megölte. Beretvával vágta el a fiatal leány nyakát, ki rövid szenvedés után meg is halt. A gaz gyilkos rémes tette után az önmaga nyomorúságos élete ellen tört; elmetszette kezén az ütőereket Most élet-halál között lebeg.

— **A miskolczi járás szolgabírósnál** megüresedett szolgabírói állásra, mely a szeptemberi közgyűlésen lesz betöltve, pályázni fognak: *Molnár* Elek megyei árvaszéki ülnök, *Kun* József tb. szolgabíró és *Bolváry* Andor megyei aljegyző.

— **Kerékpáron Párisba.** A Borsodmegyei bicikli klub kapitány, *Kellner* Adolf kerékpáros tourát tervez Párisba, és a mennyiben a tervezet igen kényelmesen keresztülvihetőnek tartja e nagy utat, ajánljuk az érdeklődők b. figyelmébe. A tervezett utirány (1574 km.) Bpsten, Bécsen keresztül Nürnberg, Würzburg, Aschaffenburg, Darmstadt, Mainz, Bingerbrück, Coblenz, Bonn, Köln, Aachen, Veroiers, Lüttich, Namour, Charleroi érintésével és Feimonttól Párisig az új kerékpáros műton vezetne Párisba, és 7 maximum 8 nap alatt naponta 10 órai menetidőt számítva, megtehető. E mellett még 14 órai pihenő idő jutna naponta, a mi tekintve ugy a német, mint francia utak kitünő állapotát, bőségesen elég. — Minden bővebbi adattal szívesen szolgál *Kellner* Adolf, club-kapitány.

x **Üzletmegnyitás.** Szíves tudomására adom hogy női- és férfi divatárú üzletemet egész-séggem helyreállítva ísmét megnyitottam.

Fősulyt fektetek arra, hogy üzletem az áruk kitünő minősége mellett olcsó árakkal is feltűnjenek.

Kiválókép az igen divatos selyem áruk beszerzésére voltam tekintettel és e célból a legdivatosabb selyem kelmék bevásárlása végett a lyoni és svájci selyemgyárakat meglátogattam.

Üzletem a női- és férfi-divatárú minden nemével dusan felszelve lévén, az igen tisztelt vevőkönzönséget áruim és különösen remek selyem kelmém, pasztell színekbeni ruhászöveteim, utazó ruhákra legdivatosabb homes pons angol és legújabb double pepita kelmém megtekintése és bevásárlásainak eszközzésére meghíva, felkérem, hogy bizalmával jövőre azon mértékben megörvendeztetni szíveskedjék, melylyel azt kiérdemelni kíválónan törekedni fogok.

Tisztelettel: *Dancs József.* 7-10

Tanügy.

Vizsgarend.

A Tiszáninnyi Ev. Ref. Egyházkerület miskolczi felsőbb leányiskolájában az 1899-1900-ik iskolai évet bezáró vizsgálatok a következő rendben tartatnak: Junius 24-én, délután 3 órakor a tanórákat bezáró s az

osztály vizsgákat megnyitó örömnappal énekel zenével, szavalattal. — Junius 25-én, délelőtt, a felsőbb leányiskolára előkészítő elemi 1., 2-ik osztályok vizsgálat. — Junius 25-én délután 4 órakor a négy felső osztály tornavizsgája. — Junius 26-án délelőtt és délután, az elemi 3. és 4-ik osztályok vizsgálat. — Junius 27-én az I. felső osztály vizsgálat délelőtt és délután. — Junius 28-án a II-ik felső osztály vizsgálat délelőtt és délután — Junius hó 29-én a III-ik felső osztály vizsgálat délelőtt és délután. — Junius 30-án a IV-ik felső osztály vizsgálat délelőtt és délután. Ezek a napokon van a kézimunka-kiállítás a 4-ik számú tanteremben. A szabadkézi rajzok albumai az egyes osztályvizsgákon tétetnek közszemlére. A közzvizsgálatok napjaira a főtiszteletű egyházkerületet, az intézet felügyelő bizottsága tagjait, az érdekelt szülőket, a nevelésügy barátait tisztelettel meghívom. Miskolcz, 1900. június 5. *Tóth Pál*, igazgató.

Az ének és zenevizsga sorrendje 1. XC. Zoltár. — Kölcsey himnusza. Három hangon éneklő a növendékek énekkara. — Nyitány. Tell Vilmosból, Rossinitől. Négy kézre előadják Wegener Olga 4. osztályu növendék és mesternője. — Keringő, Chopintól. Két kézre előadja Kolonay Jolánka 3. osztályu növendék. Éji dal. Jenzentől. Négy kézre előadják Ferbstein Berta és mesternője. — Szavallat. Előadja Alexy Olga 4. osztályu növendék. — Szavallat. Előadja Juhász Erzsike 4. osztályu növendék. — Magyar népdalok. Czimbalmos előadja Kummer Juliska 4. oszt. növendék. — 2. Esti dal. Volkman Róberttől. Előadja a növendékek énekkara. — Nyitány. Figaró lakadalmából. Zongorán előadják Tóth Irénke 2. oszt. növendék és mesternője. — Havasi agobár. Langetől Zongorán előadja Füstler Etelka 4. oszt. növendék. — Vidám üzenet. Wenczeltől. Zongorán előadja Scholcz Gizella 4. oszt. növendék. Magyar népdalok. Zongorán előadja Regéczy Margit 3. oszt. és hegedűn Regéczy Ilonka 1. oszt. növendék. — Szavallat. Előadja Székelyhid Margit 4. osztályu növendék. — Szavallat, előadja Schwartz Lenke 4. osztályu növendék. — Népdalok. Czimbalmos előadja Buz Róza 4. osztályu növendék. — 3. Postás dala. Előadja az énekkar. — Symphonia. Rombergtől. Zongorán 4 kézre előadja Polányi Ella 3. oszt. növendék és mesternője. — Déli hangok. Spindlertől. Zongorán előadja Schwarcz Veronka 4. oszt. növendék. — Die Wachtpar de kommt. Eilenbergtől. Zongorán 4 kézre előadja Kubinyi Erzsike 3. oszt. növendék és mesternője. — Szavallat. Előadja Schweitzer Klára 4. oszt. növendék. — Szavallat. Előadja Ruttkay Irén 4. oszt. növ. — 4. A válás fájdalma. Abt Ferencztől. Három hangon éneklő az énekkar. — Magyar ábránd. Székelytől. Zongorán előadja Nozdroviczki Ilonka 4. oszt. növendék. — Jó kívánságok. Vachstól. Zongorán előadja Kantner Ilonka 3. oszt. növendék. — Blumensbende. Wenczeltől. Zongorán előadja Gallovits Ida 1. oszt. növendék. — Szavallat. Előadja Györy Juliska 4. oszt. növendék. — Szavallat. Előadja Guttman Blanka 4. oszt. növendék. — 5. Ima. Schubert Ferencztől. Három hangon előadja az énekkar. — Népszerű csárdások. Tisza Aladártól. Zongorán négy kézre előadják Fáy Irénke és Fűrész Ilonka 3. oszt. növendékek. — Tarantella-Schitte. Zongorán előadja Szontagh Alice 2. oszt. növendék. — Glöckchspiel. Spindlertől. Zongorán előadja Kérészy Anna 3. oszt. növendék. — Magyar népdalok. Czimbalmos előadja Kovács Erzsike 3. oszt. növendék. — Szavallat. Előadja Knoblauch Ottilia 4. oszt. növendék. — Szavallat. Előadja Winter Etelka 4. oszt. növendék. — 6. Népdalegyveleg. Összeállította Rutkay Menyhért, előadja az énekkar. — La campanella. I. Egghardtól. Zongorán előadja Fűrész Ilona 3. oszt. növendék. — Mazurka, lengyel táncz. Zongorán előadja Strompf Gizella 3. oszt.

növendék. — Sonatin. Diabellitól. Zongorán előadják 4 kézre Wechsler Rózsika és mesternője. — Népdalok. Czimbalmón előadja Kovács Ida I. osztályu növendék. Szavallat. Előadja György Jolán 4. oszt. növendék. — Szózat. Előadja az énekkar.

Törvénykezés.

Esküdtzéki tárgyalások.

A harmadik esküdtzék ciklus két utolsó tárgyalása szombaton *f. hó 9 én* és hétfőn *f. hó 11-én* volt.

A szombati esküdtzéki tárgyaláson *Veres János* egerfarmosi lakos bűnügyét tárgyalták. *Veres János* *f. év ápril 15 én* *Sass János*, *Bajzát Gábor* és *Tóth Ignác* czal átment *Egerfarmosról Szemerére* a templomba, ott *Szemerén* a korcsmába bementek s egy kissé pálinkáztak, majd a mise után visszarándultak *Egerfarmosra*. Utközben a szél lefújta *Veres János* kalapját, s ez a vizes árokba esett, u ána mindjárt *Sass János* kalapját is lefújta a szél, a min a nevezettek összeeszték, mert *Veres* az hitte, hogy az ő kalapját *Sass* ütötte le. Ezu áu azonban kibékültek, de csakhamar ismét összeeszték, mellbe ütötték egymást, majd pálczáikkal ütöttek egymásra, úgy hogy *Sass János* a *Veres János* fejét meg is vérezte. Társaik, kik már előbb is közbeléptek, most is közbevették magukat, s az egyik az egyiket, a másik a másikat védte. *Veres János* egyszer csak kikapta kezét társa karjából, bicskáját kirántotta és *Sass János* czombjához vágta, a ki nyomban meghalt.

A tárgyaláson *Ortway Miksa* kuriai bíró elnökölt. Szavazóbírák voltak: *Hubay Gyula* és *Hudák Andor* kir. törvényszéki bírók. A vádat dr. *Somossy* kir. alügyész, a védelmet dr. *Kovács József* képviselte. Orrosszakértőül dr. *Sassy János* szerepelt.

Kilencz órákor megalakították az esküdtzék, melynek tagjai lettek: *Lichtenstein József*, *Kühne Adolf*, *Lichtschein Menyhért*, *Pfliegler Ferencz*, *Harangi Gyula*, *Hajós Kálmán*, dr. *Róth Dezső*, *Dálnoky Béla*, *Putnoki Antal*, ifj. *Fantoly János*, *Strausz Jónás* és *Blau Emil*.

Ezután *vádoltat* hallgatták ki, ki elmondta az esemény minden részletét, s vallomásában előadta, hogy nem akarta *Sas Jánost* megölni. Majd a tanuk kihallgatására került a sor. Először a meghalt *Sas János atyját* hallgatták ki, ő azonban közvetlenül nem látott az esetről, csak fia másik két társától hallotta az egészet. A többi tanuk mind egybehangozóan vallották, hogy *Veres* és *Sas* jó barátok voltak, s elmondták az egész esetet a mint történt.

Miután a bizonyítási eljárás ezzel be volt fejezve, az ügyész és védő kérdéseinek felolvasása után az esküdtbírók megállapította a kérdéseket, a mely kérdések felolvasatván, dr. *Somossy* kir. alügyész vádbeszédjében arra kérte az esküdtteket, hogy *Veres Jánost* bűnösnek mondják ki.

A kir. ügyész után dr. *Kovács József* ügyvéd tartotta meg hatásos és lendületes szép beszédét, melyben kifejtette védenche erős felindulását, ki midőn látta, hogy feje a *Sas Jánostól* kapott ütés következtében vérezett, elkeseredésében kirántotta kését s azt *Sas Jánoshoz* dobta, ölési szándéka tehát nem is lehetett, mert akkor nem hajította volna a kést, hanem oda ment volna hozzá s belészurta volna. *Felmentő verdiktet* kér.

Az esküdttek visszavonulván rövid idő múlva újra megjelentek, s főnökök *Lichtenstein József* kihirdette, hogy az esküdttek *Veres Jánost erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértés büntetésben vétkesnek* mondták ki, s ezért őt az esküdtbírók 3 évi börtönmre ítélte.

A kir. ügyész az ítéletben megnyugodott, a védő semmiségi panaszt jelentett be.

A *f. hó 11-én* hétfőn megtartott esküdtzéki tárgyaláson *Kormos József* mikófalvi bűnügye tárgyalatott. *Kormos* ugyanis a *B. T. k. 422. §-ának 1. pontjába* ütköző gyújtogatással volt vádolva. A tárgyaláson *Ortway Miksa* kuriai bíró elnökölt. Szavazóbírák voltak: *Hubay Gyula* és *Hudák Andor*. A vádhatóságot dr. *Szapáry József* képviselte, a vádlottat dr. *Lang Pál* védte.

A tárgyalás 10 órákor vette kezdetét, a mikor is megalakították az esküdtzék. Az esküdtzék tagjai lettek: Dr. *Robicsék Adolf*, *Braun Armin*, *Sugár Ignác*, *Kolba Miksa*, Dr. *Kürcz Jakab*, *Engel Ignác*, *Blau Emil*, *Csorba József*, *Strausz Jónás*, ifj. *Fantoly János*, dr. *Patzauer Adolf* és *Kardos Kálmán*.

Ezután vádlott kihallgatására került a sor, ki előadta, hogy *f. 1900 év ápril 10-én* átment *Mikófaláról Apátfalára* este 9 óra tájban, midőn a ház előtt állott taplót gyújtott s azt a zsuppal fedett házikó eresze alá dugta, ő pedig eltávozott. A csendőrök másnap kutatni kezdtek, s miután a tűz színhelyén egy csizma-patkót találtak, ezután indulva, átmentek *Mikófalára* a vádlotthoz, kinek egyik csizmájáról hiányzott a talált patkó. *Kormost* elfogták, a mikor is bevalotta tettét.

Majd a tanukat hallgatták ki. Az első tanut, ki szomszédja volt vádlottnak, dr. *Holländer Gusztáv* német tolmács által hallgatták ki, mivel csak németül beszélt, de sem ő, sem a másik két tanu nem tudott közvetlen az esetről semmit.

Ezzel a bizonyítási eljárás be volt fejezve s az esküdtteknek egy kérdést adtak.

Dr. *Szapáry József* kir. alügyész vádbeszéde és dr. *Lang Pál* tartalmas vádbeszéde után az esküdttek *Kormos József vádlottat bűnösnek mondták ki a gyújtogatásban*, mire az esküdtbírók ítélethozatalra vonult vissza s 2 óra felé járt az idő, midőn *Ortway Miksa* elnök kihirdette, hogy az esküdtbírók *Kormos József vádlottat 2 és fél évi börtönmre ítélte*.

Miután a kir. ügyész és a védő az ítéletben megnyugodtak, az ítélet jogerős.

Ezzel be lett fejezve a június havi esküdtzéki ciklus is.

Szabó Ferenczet felmentették.

Ez év április 20-án történt, hogy *Szabó F.* mozdonyvezető *Stefancsik* Lajos mozdonyvezetőt oly halálosan szurta nyakon zsebkésével, hogy az mintegy két órai szenvedés után meghalt. Ennek az emberölésnek előzményei az a régi nóta, a mely oly gyakran ujul fel a regényekben, drámákban és az életben. *Stefancsik* a *Szabó* feleségére szemet vetett és feldulta *Szabóék* családi boldogságát. Az asszony ezt elpanaszolta a férjének, a férj pedig, hogy a nyilvános botránytól családja szenttelen jóhírnevét megőrizze, hallgatott és lassan elfeledték az erőszakos hős brutalitását. Ámde fülébe jutott *Szabónak*, hogy *Stefancsik* uton-utfélen pellengérré viszi a családi becsületét, elhősködvén mindenfelé, miképp ejtette ő meg *Szabónét*. Április 20-án éjjel 2 órákor találkozott a férj *Stefancsik* kkal a mező-laborczi pályaudvaron egyik magános helyen és ott kérdőre vonta csufos tetteért, figyelmeztette őt, hallgason el kalandos hősködéseivel. Erre *Stefancsik* pofon ütötte *Szabót* és feleségét gyalázó kifejezésekkel illette. Ekkor rántotta ki *Szabó* a zsebkését és szurta le *Stefancsikot*.

A sátoralja-ujhelyi esküdtzék két napon át tárgyalta ezt a bűnügyet és felmentő verdiktet hozott. Az ügyész nem tett további lépéseket. *Szabót* azonnal szabadlábra helyezték.

Madárvédelem.

Az Országos Állatvédő Egyesület 1900. évi február 25-én tartott közgyűlésén.

— Előadta: *Herman Ottó*. —

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Az ember kebelében lakozó legtisztább, legnemesebb és éppen azért valóban szent érzelem, a könyörületesség nevében emelem föl szavamát e nemes egyesület közgyűlésének kegyes színe előtt, hogy külön is fölhívjam a madarak védelmére; védelmére azoknak a kedves teremtetéseknek, a melyeket a népszellem szeretete az „égi” jelzővel ruházott föl.

A midőn pedig e fölhívást megteszem, ne vegye a mélyen tisztelt közgyűlés szerénytelenségnek, ha önmagamból indulok ki; reá utal erre egész helyzetem, állapotom.

Akadhat ebben a lelki sivárságra, önzésre és rideg anyagiságra nagyon is hajló korban valaki, a ki, a midőn a madarat énekeért szeretem és védem, így szól hozzám: mi hasznod vagy élvezeted lehet teneked a madár énekében, neked, ki azt nem is hallod?

Tehát érdek, haszon, ez legyen az egyetlen rugó, a mely cselekvésre bírjon, a mely cselekvést megokolja! Hozzá a kérdés nem is alapos és nem is igazságos, mert én — s ez való — süketen is tisztán hallok a madár dalát, annak minden hangját. Hogyan?

Hallom feleségem szemén és szívéen át. A szem, a pacsirta repeső énekére fellángol; a szív, az földobog. Ezeket látom és érzem, és akkor a pacsirta dalának minden hangocskája, trillája visszazeng emlékezetemből, mely réges-régen, a mikor még hallottam, a legkisebb hangot is fölszívta magába, hűségesen őrizi s elzengi bensőmben, valahányszor a szántóka madár rezgő szárnynyal ég felé kél.

Az a lelki sivárság nem tudja azt, hogy a süket ember szeme élesebb, figyelőbb; hogy a legcsekélyebb rezdülést is észreveszi és jobban átérzi, mint az, a ki hallásában bizva, fölszínesen tekintget.

Én látom a kis fitiszmadar surranását az ösbükkök koronájában; a királyka bujkálását a fenyvek tömött ágazatában...

Igy is tehát meg van okolva fölszólalásom.

A mi pedig külön is késztet és följogosít, ez az, hogy mind ritkábban látom kelni égfelé a pacsirtát; leghűségesebb barátunk, a füstifecske mindinkább elmaradoz fészektől; a kert, az erdő és liget fáinak, bokrainak sűrűjében nincs mozgás; azokat évről-évre több káros bogárság lepi el. És feljajdul a kertész, a gazda, mert elpusztítja termését a féreg, a mely ellen emberi módjával, erejével hiába védekeznek. Igen! mert ritkul az égi madár...

A midőn a pusztulás okának földerítéséhez hozzáfognék, meghódolok néhány perczre a modern sivárság előtt, mely nem törődik a szív hangjával, hanem számszerű, eltagadhatatlan bizonyítékot követel tőlem és mindenkitől. Álljanak tehát itt számok, bizonyítsanak és vádoljanak.

Hivatalos kimutatás szerint Friaulban csak egyetlen esztendőben, a madárvonulás idejében 206.832 madár került konyhai célokra piacra, tényleg pedig kitétt a szám 620.496 darabot!

Azt hiszik, hogy talán valami vérengző kerecsenek, vándorsólymok vagy sasok? Oh dehogy! Csupa szemünk gyönyörűsége; erdő, mező ékessége, a gazda, a kertész legjobb barátja: vörösbegyek, hantmadarak, pintyökék, bubospacsirták és hasonló kedvességek — teletésre vonulva, hálóba, kelepcebe kerültek.

Bresciában — mely előttünk magyarok előtt mindig egy bizonyos hyéna emlékét idézi fel — tehát egyetlen város piacán, egyetlen vonulási időszak alatt, hivatalos kimutatás szerint 428.792 ártatlan, hasznos

is madár került olasz inyenczek konyhá-
ára, gyomrába.

Montegrade szorosában három vadász
három nap alatt 14.000 füsti fecskét háló-
zott össze; áldozatul inyenczek gyomra és
a divat ördöge számára.

Signor Salvadori a legridegebb pontossá-
ggal kimutatja, hogy egyetlen madárfogó
roccolója 20 év alatt 135.485 apró madár-
nak került életébe.

A divat, szellemesség és finomság világra
szóló középpontja, Páris hivatalos kimutatás
szerint egyetlen évad alatt 32.000 rigót,
114.000 pacsirtát emésztett föl.

Igen, pacsirtát! És csak ennyit. Mert volt
idő, a mikor a divat ördöge a pacsirtaszár-
nyat tétette a női kalapra és ekkor a divat
metropolisának egyetlen üzletébe 400.000 pár
pacsirtaszárny érkezett Finnországból...

Hát a fürj! Ez a madár csupa kedves-
ség, csupa haszon; szavával bejutott a nép
költészetébe s a magyar klasszikusokéba is.
Néha 12—16 apró pelyhes sűrűg a fürjanyó
körüli, szedi a bogárságot... Tömegei té-
lire elvonulnak Afrikába, hol újabb időben
már készen várja őket a hálóból alkotott
ntvesztő. Három esztendő alatt csak Egyip-
tomból, hivatalos kimutatás szerint, két
millió hatszáznyolcvanöt ezer fürj indult
mint eleven hajórakomány. Hova? Talán a
zulukafferekhez? Dehogy! Elindult a leg-
műveltebb nyugot legélén járó fővárosaiba,
különösen Londonba s ez a rettenetes kö-
nyörtelenség ott találkozik avval a beteg-
ségig menő állatvédelemmel, mely a cze-
lengő kutyáknak, macskáknak menedékházat
épít s egy leszurt borju láttára görcsökben
rángatózik. (Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

A vonatok **érkeznek** Miskolcra.
A tiszai pályaudvarra.

Nap- szaka	Óra	Perc	A vonat neme	Honnan?
Éjjel	12	34	sz. v.	Ujhelyről
	1	31	sz. v.	Kassáról
	2	06	sz. v.	Budapestről
	2	56	sz. v.	Budapestről
Délelőtt	6	54	T.sz.v.	Forró-Encsről
	6	20	v. v.	Budapestről
	6	35	T.sz.v.	Szerencséről
	8	4	v. v.	Tornáról
	9	14	sz. v.	Bánrévéről s Dobsináról
	9	25	gy. v.	Ujhelyről
	9	31	gy. v.	Kassáról
Délután	9	23	sz. v.	Fülekről
	10	53	gy. v.	Budapestről
	12	37	sz. v.	Debreczenből
	12	52	sz. v.	Budapestről
	1	40	sz. v.	Fülekről góm. p. u.
Este	1	50	sz. v.	Budapestről
	2	56	sz. v.	Ujhelyből
	3	16	sz. v.	Kassáról
	5	42	gy. v.	Kassáról
	5	52	gy. v.	Ujhelyből
Este	6	20	gy. v.	Budapestről
	7	43	v. v.	Tornáról
	11	44	v. v.	Fülekről

A vonatok **indulnak** Miskolcra.

Nap- szaka	Óra	Perc	A vonat neme	Hová?
Éjjel	12	54	sz. v.	Budapestre
	1	56	sz. v.	Budapestre
	2	50	sz. v.	Kassára
	3	24	sz. v.	Ujhelybe s Debreczenbe
Délelőtt	3	37	sz. v.	Bánrévére s Dobsinára
	6	53	sz. v.	Fülekre
	6	25	v. v.	Tornára
	9	38	gy. v.	Budapestre
	11	12	sz. v.	Fülekre
Délután	11	05	gy. v.	Ujhelybe
	11	19	gy. v.	Kassára
	12	45	sz. v.	Budapestre
	1	04	sz. v.	Kassára
	2	12	sz. v.	Ujhelybe
	1	25	v. v.	Tornára
Este	3	11	sz. v.	Budapestre
	3	26	sz. v.	Fülekre
	3	31	sz. v.	Budapestre
	3	36	sz. v.	Debreczenbe
Este	6	02	gy. v.	Budapestre
	6	30	gy. v.	Ujhelybe
	6	37	gy. v.	Kassára
	6	57	sz. v.	Fülekre

6495. számhoz

ai. 1900.

Hirdetmény.

A mai napon 6495. sz. a. kelt rendelettemmel a meszes — rakoczaikat that.
közut meszes — rakocza szendi szakaszának kiépítését 37098 korona 62 fillér ösz-
szeg erejéig engedélyeztem.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából **az 1900. évi
június hó 30-ik napjának 10 órájára** az alispáni hivatal
helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehaj-
tásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt)
a kitűzött nap 10 órájáig az alispáni hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek
beadni, mivel későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költség-
összeg (illetve az ajánlati költségvetés összege) 5%-ának megfelelő bánatpénz
(vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok
stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes
feltételek a miskolczi m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban
naponként megtekinthetők.

Kelt Miskolcson, 1900. évi június hó 9-én.

Dr. Tarnay Gyula,

alispán.

Egy 25 év óta fennálló, jó forgalmu

Kóser Vendéglő

a hozzátartozó edényekkel és butorrral

családi viszonyok miatt

eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Dr WÄGNER és TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG. BUDAPEST
IX. TINODY-UTCA 3
(a Gizella malom
mögött.)

SZIKVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE és ELLÁTÁSA.
SÖR és BORKIMÉRŐ
KÉSZÜLEKEK.
ELEKTRO-GALVANIKUS
FÉMLEMEZELÉS
INTÉZET.

FOLYÉKONY SZÉNSAV-
KÉPES ÁRJEYZÉK INGYEN ÉS BERMENTESEN

50% on és több betétsífon

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolcson.